

proto jest nezávažno, jakou škodu utrpí strana vypovídající povolením odkladu. Rovněž nezávažno jest, že výpověď byla povolena z důvodu §u 1 (2) čís. 10 zákona ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n. a jaký vliv má odklad na zaměstnanost zřízenců té neb oné strany. Stěžovatel snaží se dovoditi, že strana vypovídáná má náhradu potřebě odpovídající v domě čís. 24 v Č. Ale tu již rekursní soud zcela správně dovodil, že ona malá místnost neodpovídá potřebě strany vypovídáné, a stačí stěžovatele odkázati na tyto důvody napadeného rozhodnutí. Z té okolnosti, že si strana vypovídáná tuto místnost opatřila, nelze ještě dovozovati, že se tím vzdala ochrany dle zákona čís. 51/1925. Městský úřad v Č. potvrzuje sice nouzi bytovou v tomto městě, ale přece ze spisu výpovědního vyšlo na jevo, že Bohumil S., jenž jest vlastníkem prodejny obuvi firmy B., opatřil náhradní místnosti v domě Anny O-ové č. p. 442 pro firmu H. Nelze pochybovati, že, podařilo-li se Bohumilu S-ovi, vlastníku to právě oné prodejny, jež ze sporných místností v domě čís. 261 má býti vyklizena, získati pro firmu H. náhradní místnosti, jest vzhledem k úzkému poměru Bohumila S-a k straně vypovídáné patrné, že tato při náležité dbalosti (§ 1297 obč. zák.) mohla získati tyto místnosti přímo pro sebe, ale ovšem jen tehdy, byla-li Anna O-ová k pronájmu jich ochotna nejen pro firmu H., nýbrž po případě i přímo pro stranu vypovídanou. Tato okolnost není zjištěna a jest třeba v tomto směru šetření doplniti. Druhou otázkou bude, zda místnosti v domě čís. 442 by byly pro vypovídanou stranu náhradou její potřebě odpovídající. Prvý soudce nazývá tyto místnosti prostě »jinou náhradou«, ale spolehlivě nezjistil, zda místnosti ty jsou náhradou odpovídající potřebě strany. I v tomto směru bude třeba šetření doplniti. K pojmu »náhrady odpovídající potřebě« uvéstí jest toto: V nařízení ze dne 25. června 1920, čís. 409 sb. z. a n. byl podmínkou odkladu nedostatek »přiměřené náhrady« a poprvé v zákoně ze dne 26. dubna 1923, čís. 86 sb. z. a n. mluví se o »náhradě odpovídající potřebě«, což dle Kubišty (výklad k zák. o ochr. náj. a k zák. o odkladu exekuce vyklizením z 1923 str. 127 a 23) znamená v podstatě »dostatečnou náhradu«, t. j. náhradní místnosti, které se srovnávají s nezbytnou potřebou nájemníkovou, vyvolanou tím, že má dosavadní místnosti vykliditi. I v tomto směru bude třeba šetření doplniti.

Čís. 5490.

prv. 13218

Třebas nároky bagatelní byly projednávány společně s nároky nebagatelními, jest dovolání ohledně nich nepřipustné. Rozhodl-li odvolací soud nepřipustně o odvolání ohledně oněch nároků, ~~nemůže dovolací soud, odmítnuv dovolání, ježto jde o věci bagatelní, zrušiti také rozsudek odvolacího soudu a odmítnouti též odvolání.~~

Při projevech konkludentních činy dlužno hleděti ku všem jednotlivostem případu, k celému ději v jeho souvislosti.

Dělník ztrácí nárok na úplatu (§ 1155 obč. zák.), jen pokud službu odepřel anebo na jeho straně vyskytly se překážky, by služby opětne nekonal. Stačí však, že jest k práci ochoten, k ní připraven. Zaměstnavatel musí ho napřed vyzvati ke smluvené práci.

(Rozh. ze dne 25. listopadu 1925, Rv I 1310/25.)

Žalobci, zaměstnaní v továrně žalované firmy, domáhali se na ní náhrady škody, tvrdíce, že žalovaná přerušila práci na 14 dnů až 3 neděle pro nedostatek materiálu a že po uplynutí této doby zdráhala se žalobce přijati do služby, a opírajíce žalobní nárok jednak o § 1295 obč. zák., ježto žalovaná nepodnikla potřebných kroků, by dosáhla od státu náhrady za vyplacení podpory nezaměstnaným dělníkům, jednak o § 1155 obč. zák. *P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e* neuznal žalobní nárok důvodem po právu, *o d v o l a c í s o u d* uznal žalobní nárok důvodem po právu, máje v onom směru za to, že žalovaná neopomenula ničeho, by dostála své povinnosti, v druhém směru nedospěl ze zjištěných okolností, na rozdíl od prvního soudu, k závěru, že byli žalobci při zastavení provozu propuštěni.

N e j v ý š š í s o u d dovolání žalované ohledně žalobních nároků, jež nepřevyšovaly 300 Kč, odmítl, ohledně ostatních žalobních nároků dovolání vyhověl, napadený rozsudek zrušil a vrátil věc odvolacímu soudu, by v rozsahu zrušení dále jednal a znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Dovolání, pokud se týče žalobních nároků ve výroku pod I. uvedených, není dle zákona přípustné (§ 502 odstavec druhý c. ř. s.), Žádný z těchto nároků nepřevyšuje 300 Kč (§ 448 c. ř. s.) a mělo proto již odvolání býti zavrženo (§ 471 čís. 2 c. ř. s.), poněvadž nebylo podáno ze žádného z důvodů zmatečnosti (§ 477 čís. 1 až 7 a 501 c. ř. s.). Ačkoliv tyto nároky z důvodu Šu 11 čís. 1 c. ř. s., třeba že jde o částky bagatelní, mohly býti s nároky ostatních spolužalobců, jež vesměs převyšují 300 Kč, spojeny v jednu žalobu, pro kterou byl okresní soud dle Šu 49 čís. 6 j. n. bez ohledu na úhrnnou výši věcně příslušným, tvoří přece ony nároky každý o sobě samostatnou pohledávku a s toho hlediska nutno posuzovati otázku přípustnosti opravného prostředku a zejména též dovolání. Docela nevádí, že rozhodnuto bylo zatím o nárocích jen co do jejich právního důvodu rozsudkem mezitimním, a též není překážkou, že soud první stolice pokládal odvolání za přípustné neb opomenul, (zvláště když ani v odpovědi na odvolání nebyl k tomu dán podnět) k nepřípustnosti odvolání přihlížeti. Bylo-li však soudem druhé stolice věcně rozhodnuto o odvolání, dle zákona nepřípustným, ať již z té neb oné příčiny, nemůže dovolací soud, odmítnuv dovolání, ježto jde o věci nepatrné, zrušiti také rozsudek odvolacího soudu a odmítnouti též odvolání. Zůstane tedy ohledně těchto zažalovaných nároků při tom, jak mezitimním rozsudkem co do jejich právního důvodu bylo rozhodnuto soudem druhé stolice, a dovolací soud nemá z důvodů procesního práva možnosti, na tomto stavu věci něco změnit. Co do ostatních žalobních nároků jest dovolání žalované firmy, pokud uplatňuje důvod čís. 4 Šu 503 c. ř. s., jen z části opodstatněno. Podstatnou pro rozhodnutí sporu jest toliko otázka, zda byl pracovní poměr žalobců jen na čas přerušen — jak tvrdí žalobci — či zda byl úplně rozvázán — jak tvrdí žalovaná. Tato otázka jest otázkou právní, kterou možno rozřešiti jen úsudkem ze zjištěných skutkových okolností. Co do skutkových zjištění však se rozsudky obou nižších soudů podstatně rozcházejí. Kdežto první soud na základě výpovědí svědků Ferdinanda P-a, Jana

G-a a Václava J-a přijal za dokázáno, že dělníci z práce propuštěni byli a že jim to bylo způsobem, všechnu pochybnost vylučujícím, prohlášeno a neuvěřil svědkům Rudolfo M-ovi a Josefu M-ovi, odvolací soud na-proti tomu jinak hodnotil výpovědi těchto svědků i jejich hodnověrnost a došel k přesvědčení, že dělníci propuštěni nebyli. Že jde o změnu skutkových zjištění, vidno z důvodů napadeného rozsudku, které v podstatě praví, že zjištění prvního soudu není v průvodních výsledcích odůvodněno a že odvolací soud oproti zjištění prvního soudu nemá důkaz o propuštění za provedený. Protože však první soud učinil své zjištění podle průvodů bezprostředně provedených a odvolací soud žádného z důkazů neopakoval, ani nedoplnil, jest tu zřejmě vada řízení odvolacího podle §u 503 čís. 2 c. ř. s. (§§ 488, 498 c. ř. s.), ale vada tato nebyla v dovolání vytýkána, takže dovolací soud nemůže k ní přihlížeti. Dovolání uplatňuje důvody §u 503 čís. 3 a 4 c. ř. s., ale důvodu podle čís. 3 vůbec neprovádí, vytýkajíc pod jeho rouškou nesprávné hodnocení důkazů odvolacím soudem, což však není žádným dovolacím důvodem. Avšak ze všech vývodů dovolacího spisu, přednesených jak pod titulem důvodu podle čís. 3, tak pod titulem důvodu podle čís. 4 lze jasně seznati, že dovolatelka v podstatě toliko vytýká odvolacímu soudu, že neprávem pokládal pracovní poměr jen za přerušovaný a nikoli za zaniklý. Jedině na tom jí záleželo. V tom však spočívá výtka nesprávného právního posouzení věci, protože jde o otázky právní. Nesprávné právní posouzení věci v otázce přerušování nebo zániku pracovního poměru tu jest. Odvolací soud klade na několika místech svých důvodů váhu jen na to, zda bylo dělníkům výslovně prohlášeno, že jsou propuštěni, a praví, že nelze při tom hleděti k vedlejším okolnostem, které v tomto směru jsou nerozhodné, jako na př. odhlášení žalobců z nemocenské pokladny, vyplácení podpory v nezaměstnanosti v cestě refundace, dále to a ono chování se žalobců po zastavení provozu a pod. Odvolací soud pokládá tedy tyto okolnosti za nedůležité, nezjišťuje jich (až na nespornou okolnost odhlášení z nemocenské pokladny) a vypočítává je jen příkladmo. S tímto právním názorem však souhlasiti nelze. Projev vůle může se státi nejen výslovně, nýbrž také mlčky (§ 863 obč. zák.). Při projevech konkludentními činy nutno však hleděti ke všem jednotlivostem případu, k celému ději v jeho souvislosti. Teprve pak, až budou všechny jednotlivosti zjištěny — i ty, které pokládá odvolací soud za vedlejší — bude možno posouditi, zdali tu bylo propuštění dělníků a tím nastalé zrušení pracovního poměru aspoň mlčky (§ 863 obč. zák.). Okolnosti odvolacím soudem jen příkladmo vypočítané a co do jich pravdivosti nezjišťované nelze předem již označiti za bezvýznamné pro konečný úsudek. K tomu přistupuje ještě další zjištění prvního soudu, učiněné podle výpovědi svědka Václava J-a, že svědek ohlásil závodním výborům, že se provoz zastavuje, že se to zase tak udělá, jako v uplynulém roce při krizi, že tehdy byli dělníci propuštěni, že dostávali po devět měsíců státní podporu z nezaměstnanosti a pak podporu na refundaci a že nyní byla zavedena hned podpora na refundaci proto, aby dělnictvo dostávalo tuto podporu bez přerušování. K tomuto důležitému zjištění prvního soudu o postupu při předešlé krizi nezaujal odvolací soud stanoviska, jen je z výpovědi svědka J-a opakuje a uvádí, co naproti tomu vypověděli svědci M. a U. Jest tedy v uvedených směrech co do použití §u 863 obč. zák. dovolací důvod

Šu 503 čís. 4 c. ř. s. opodstatněn, ale dovolací soud nemůže toho času ve věci rozhodnouti, protože mu chybí potřebná skutková zjištění. Bude tudíž na odvolacím soudu, by o všech v odvolání uplatněných důvodech, pokud nejsou nepřipustnými novotami a nejsou již tímto rozhodnutím odbyty, zejména o všech žalobci z důvodu nesprávného hodnocení průvodů napadených skutkových zjištěních prvního soudu se vyslovil, by po případě — bude-li míti pochybnosti o správnosti skutkových zjištění prvního soudu — po rozumu Šu 488 c. ř. s. se zachoval a pak znova rozhodl. Naproti tomu není opodstatněn dovolací důvod žalované podle Šu 503 čís. 4 c. ř. s., pokud jde o výklad Šu 1155 obč. zák., jak obsažen jest v rozsudku odvolacího soudu, že totiž žalobcům uvedeným pod II. příslušela by úplata také za práce nevykonané následkem okolnosti, jež se sběhla na straně zaměstnavatelově, jestliže dělník byl k práci ochoten. Dovolatelka vykládá nesprávně tento pojem v ten smysl, že žalobci se měli opět sami k práci hlásiti a že nestačí pouhá trpná připravenost. Jen pokud by dělník služby odepřel aneb na jeho straně vyskytly se překážky, aby opět služby konal, ztrácel by nárok na úplatu (Ehrenzweig, System II. Obligationenrecht). Stačí však, je-li jen k práci ochoten, k ní připraven, ale zaměstnavatel musí ho napřed ke smluveným pracím vyzvati (rozh. býv. nejv. soudu ze dne 2. srpna 1892 sb. Gl. U. 14.333). Věcí zaměstnavatelovou by bylo, by dokázal, že žalobci na jeho vyzvání práci odmítli, aneb pro vlastní překážky konati ji nemohli, což dle zjištění napadeného rozsudku nebylo ani tvrzeno ani prokázáno. Pokud konečně šlo o právní důvod žaloby ze zavinění podle Šu 1295 obč. zák., odbyl jej již případným způsobem odvolací soud, zjistiť, že žalovaná na vyzvání úřadu podala vysvětlení, z jaké příčiny zastavila provoz ve své továrně, že však ministerstvo sociální péče neuznalo to za důvod refundace, takže žalovaná učinila za daných okolností vše potřebné, aby dosáhla od státu náhrady za vyplacenou podporu nezaměstnaným dělníkům a nedopustila se zaviněného opomenutí, z něhož by mohly proti ní býti odvozovány žalobní nároky na náhradu škody. V tom směru došel tedy odvolací soud k témuž závěru jako soud první stolice a též dovolací soud tento názor sdílí.

Čís. 5491.

I záchvat mrtvice následkem rozčilení a přepjetí ve službě může býti »úrazem« ve smyslu služebního řádu úřednictva Čsl. bank.

(Rozh. ze dne 25. listopadu 1925, Rv I 1351/25.)

Žalobce byl dirigentem expositury žalované banky P. Byv v kanceláři raněn mrtvicí nemohl po delší dobu vykonávati službu, po té konal přechodně lehčí službu, avšak posléze stal se ke službě opět neschopným. Žalovaná banka, jež mezitím vstoupila do likvidace, dala žalobci výpověď ku dni 30. června 1924, odvolávajíc se na § 43 odstavec čtvrtý služebního řádu služebnictva Československých bank. Žalobce ohradil se proti výpovědi a přijal ji jen s výhradou nároku, který vznesl ve smyslu Šu 21 odstavec třetí služebního řádu služebnictva Československých bank, totiž, že mu dosavadní požitky budou vypláceny až do úplné-